

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool
Õppekava nimetus: (venekeelsetel kursustel nii eesti kui vene keeles):	Värviliste savimasside kasutamine keraamiliste disainesemete loomisel
Õppekavarühm: (täiendus- koolituse standardi järgi)	Käsitöö
Õppekeel:	Eesti

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded. *Ära märkida milliste erialaoskuste, haridustaseme või vanusegrupi inimestele koolitus on mõeldud ning milline on optimaalne grupi suurus; ära tuua kas ja millised on nõuded õpingute alustamiseks.*

Sihtrühm:

- omab vähemalt põhiharidust
- arvutikasutuse algoskuste valdamine
- üks elatusallikas on käsitöö valdkonnast, koolitus on kavandatud käsitöö valdkonna ettevõtjatele (keraamika)
- eelistatud vanus 50+

Grupi suurus kuni 10 inimest

Õppe alustamise nõuded:

Õppima võib asuda isik, kes omab vähemalt põhiharidust, oskab valmistada savitombust ja savilehe tehnikas esemeid.

Koolitused on mõeldud täiskasvanutele, kes ei õpi kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis tasemeõppes.

Õpiväljundid. *Õpiväljundid kirjeldatakse kompetentsidena, mis täpsustavad, millised teadmised, oskused ja hoiakud peab õppija omandama õppeprotsessi lõpuks.*

- mõistab värvusõpetuse põhitõdesid ja rakendab neid oma esemete kujundamisel;
- rakendab ruumi kujutamise võtteid dekoori kujundamisel;
- kavandab kolmemõõtmelise eseme pinnadekoori, kasutades joont ja pinda;
- omab ülevaadet keraamikat värvivatest ühenditest;
- teab pigmentide ja oksiidide omadusi ning nende mõju keraamilisele massile;
- teab, kuidas segada värvikomponente keraamilise massi sisse ja kuidas kontrollida värvusomadusi;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kulu, arvestades tööde hulgaga;
- värvib ülesande alusel keraamilise massi ja kasutab seda esemete dekoreerimisel;
- hindab savimassi paksust ja kuivatab eseme nõuetekohaselt vältides praaki;
- põletab esemed;
- glasuurib ja glasuurpõletab esemed.

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga. *Tuua ära vastav kutsestandard ning viide konkreetsetele kompetentsidele, mida koolitusega saavutatakse.*

Kutsestandard: Keraamik, tase 4

B.2.1 Keraamikaesemete valmistamine

Tegevusnäitajad:

1. kavandab keraamilise eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega; koostab mõõtkavas keraamilise eseme tööjoonise, arvestades seejuures savi kahanemisprotsendiga; loeb etteantud kavandeid või tööjooniseid;
2. valib tööülesandest, kavandist ja/või tööjoonisest lähtuvalt sobiva valmistusviisi; valib savimassile sobiva põletustemperatuuri ja –tehnikat; valib esemele sobiva viimistlusviisi;
3. planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmisaja; seab valmistusprotsessist lähtudes sisse ohutu ja käepärase töökoha ning hoiab selle puhta ja korras; valib ja hangib keraamiliste esemete tegemiseks vajalikud materjalid ja tarvikud, arvestades materjalikulu; valmistab ette materjalid vastavalt eseme valmistusviisile;
4. valmistab tööjoonise järgi lihtsa üheosalise kipsvormi; puhastab, viimistleb ja kuivatab kipsvormid;
5. valmistab vastavalt tööjoonisele üksikesemeid ja väikeseeriaid käsitsi treides, ribatehnikas, savitombust või savilehest vormides või kipsvormi abil paljundades; kuivatab eseme(d) põletuskõlblikuks, vältides praaki;
6. viimistleb savieseme(d) veega; vajadusel kaunistab eseme(d) angobeerides või poleerides, arvestades eseme kasutusotstarvet;
7. hindab esemete valmisolekut põletuseks ja valib sobiva põletusrežiimi; valib juhtimispuulil põletuseks sobiva programmi ja muudab vajadusel põletusrežiimi; pakib esemed elektriahju nii ette- kui glasuurpõletuseks, arvestades põletuse eripära; kasutab ahju inventari kaitsvaid vahendeid, vajadusel teeb kahjustunud inventari korda vastavalt kahjustuse iseloomule;
8. valib esemele sobiliku glasuuri ja glasuurimisviisi, arvestades eseme kasutusotstarvet; puhastab esemed tolmust enne glasuurimist; valmistab ette glasuurid, vajadusel sõelub või peenestab glasuuri; glasuurib eseme sisse kastes, üle valades, pintseldades või pritsides;
9. puhastab ja lihvib valmis keraamilise eseme põhjad, kontrollib eseme veepidavust ja stabiilsust; pakendab eseme transpordiks;
10. dokumenteerib esemete valmistamise tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kvaliteedi hindamiseks;
11. hoiustab materjalid nõuetekohaselt; kogub materjalijäägid liigiti ja töötleb sobivad jäägid taaskasutatavaks, järgides säästliku materjalikasutuse põhimõtteid; puhastab töövahendid ja seadmed pärast kasutamist.

B.2.3 Keraamik, tase 4 kutset läbiv kompetents

Tegevusnäitajad:

3. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega ja erialase terminoloogiaga; jagab ja vahetab erialast informatsiooni, ka võõrkeeles;

Põhjus. *Tuua põhjus koolituse sihtrühma ja õpiväljundite valiku osas*

Koolituse sihtrühm on valitud lähtuvalt sellest, et Eesti turul on väga palju keraamikaga tegelevaid väikeettevõtjaid, kellel puudub nii disainialane kui tehnoloogiline kompetents, et eristuda enda töödega masstoodangust. Tihti jääb puudu nii kujundusoskustest kui ka tehnoloogilisest pädevusest. Seetõttu pakume koolitust, mis võimaldab väikeettevõtjatel laiendada oma oskusi toodete disainimisel ja valmistamisel ning seeläbi tugevdada müügivõimalusi kõrge konkurentsiga turul. Keraamilise valumassi värvimine pigmentide ja oksiididega võimaldab luua väga lihtsaid disainilahendusi, mis vastavad põhjamaisele maitsele. Samuti annavad kompositsiooni oskused koos tehnoloogiliste pädevustega suuremad võimalused luua selgemalt eristuvaid ning kvaliteetsemaid tooteid.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	80
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	75
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis)	4
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)	71
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	5

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus. *Tuua sisu peamised teemad ja alateemad sh eristada auditoorne ja praktiline osa. Esitada õpiväljundite saavutamiseks vajaliku õppekeskkonna lühikirjeldus. Loetleda kursuse kohustuslikud õppematerjalid (nt õpikud vmt) kui need on olemas. Kui õppijalt nõutakse mingeid isiklikke õppevahendeid, tuua ka need välja.*

Õppe sisu:

Teemad ja alateemad:

- Nähtava kujutamine kahemõõtmelisel materjalil:** erinevad töövahendid ja võtted - süsi, pliiats, akvarell. Auditoorne töö 2 tundi, praktiline töö 8 tundi
- Nähtava objekti stiliseerimine, rakendades värvusõpetuse ja kompositsiooni põhitõdesid:** Praktiline töö 10 tundi, iseseisev töö 5 tundi
- Mustri kasutamine kolmemõõtmelisel vormil:** Praktiline töö 10 tundi
- Keraamilise massi värvimine:** värvipigmentid ja oksiidid ning nende omadused, pigmentide segamine massi sisse. Auditoorne töö 2 tundi, praktiline töö 8 tundi
- Värviliste keraamiliste massidega esemete paljundamine:** tööohutus, keraamilise massi hoiustamine ja värvide sorteerimine, esemete valamine, kuivatamine ja viimistlemine. Praktiline töö 20 tundi
- Esemete põletamine ja glasuurimine:** glasuuri omadused, erinevad glasuurimisvõtted, valamine, pritsimine, esemete ahju pakkimine. Praktiline töö 10 tundi
- Esemete järelviimistlus:** esemete viimistlemine vesiliivapaberiga, teemantkäsnaodega. Praktiline töö 5 tundi

Õppekeskkonna kirjeldus:

Õppetöö toimub keraamika õppeklassis ja joonistusklassis, kus on lauad, toolid, molbertid, keraamika põletusahjud, glasuurimiskapp, toormaterjalide segamise kapp.

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid. *Nõutav on vähemalt 70% kontakttundides osalemine ja õpiväljundite saavutamise hindamine. Õppijale väljastatakse õppe lõpetamise nõuete täitmisel tunnistus.*

Õpingute lõpetamiseks õpilane

- Esitleb kolme värviliste savimassidega dekoreeritud, glasuuritud ja põletatud keraamilist eset
- Esitleb koolituse lõpus protsessist tehtud õpimappi, ühte vabas vormis kavandit ning ühte stiliseeritud dekoorikavandit

Õpimapi esitlemist hinnatakse mitmeeristavalt. Koolitusel osaleja osaleb koolitusel vähemalt 70% ulatuses. Koolituse läbimise kohta väljastatakse tunnistus.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed. *Tuua ära koolitaja ees- ja perenimi ning kursuse läbiviimiseks vajalikku kompetentsust näitav kvalifikatsioon või kompetentsi näitava õpi- või töökogemuse kirjeldus.*

Jarõna Ilo senior

Jarõna Ilo on tegutsenud vabakutselise kunstnikuna, raamatuillustraatorina ning alates 1987. aastast esinenud aktiivselt näitustel Eestis ja välisriikides. Ta on õppinud Kiievi Tööstusgraafika Tehnikumis, Praha Filmiakadeemias ja lõpetanud 1981. aastal Eesti Kunstiakadeemia. On olnud Eesti Kunstiakadeemia joonistuskateedri õppejõud ja õpetanud joonistamist Vanalinnas Hariduskollegiumis, Euroõlikoolis, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias ja Austraalia Rahvuslikus Ülikoolis Canberras.

Kaie Pungas

Lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli keraamika juhtivõpetaja, kunstnik ja koolitaja, Eesti Keraamikute Liidu liige, Eesti Käsitöoliidu mentorkoolitaja.

Õppekava koostaja:

/ees- ja perenimi, amet, e-mail/

Kaie Pungas

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli keraamika eriala juhtivõpetaja

kaiepungas@gmail.com